

Hartolan kunnan lausunto / Maakuntakaava 2060

Taustaa

Päijät-Hämeen uuden maakuntakaavan 2060 laadinnan käynnistämisestä päätettiin 1.12.2023 Päijät-Hämeen maakuntavaltuuston kokouksessa. Valmistelun alkuvaiheessa 12.6.2024 järjestettiin maakuntavaltuutetuille ja Päijät-Hämeen kuntien valtuutetuille tavoiteseminaari, jossa tavoitteita pohdittiin ja priorisoitiin yhdessä. Tavoiteseminaarin ja kyselyn jälkeen tavoitteita tarkistettiin ja maakuntahallitus hyväksyi ne kokouksessaan 12.8.2024.

Kaavaluonnoksen valmistelua varten pidettiin kuntatapaamiset, Hartolan osalta tapaamisen ajankohta oli 21.1.2025. Lisäksi toukokuussa järjestettiin kaikille avoimet Päijät-Hämeen suunnittelupäivät, jonka työpajoissa maakuntakaavaluonnosta suunniteltiin yhdessä karttojen ääressä. Uuden maakuntakaavan valmistelu on siis jo ollut hyvin vuorovaikutteista sekä tavoitteellista kaikille kunnille. On tärkeää, että maakuntakaava on aina enemmän mahdollistava kuin rajoittava. Tällöin myös kunnan omien strategisten tavoitteiden edistäminen helpottuu.

Hartolan kunta katsoo, että kaavakartan yleispiirteisempi esittämistapa ja päällekkäisten määräysten vähentäminen ovat tehneet maakuntakaavaluonnoksesta selkeän ja helposti tulkittavan.

Hartolan kunta haluaa nostaa esiin joitakin huomioita liittyen maakuntakaava 2060 luonnokseen:

Keskusverkko, elinkeinot ja kauppa

Maakuntakaavan luonnoksessa ei ole Hartolan osalta esitetty merkittäviä muutoksia keskustatoimintoihin ei teollisuus- ja työpaikka-alueisiin.

Hartolalla ei ole näihin täydennystarpeita. Kaavaluonnoksen alue- ja kohdevaraukset sekä keskustatoiminnoille että kaupallisille toiminnoille ovat lähtökohtaisesti riittäviä Hartolan kehittämistavoitteille sekä kestäväälle ja toimivalle yhdyskuntarakenteelle.

Kaupallisten palveluiden aluissa on mukana Kustaantien risteysalue Hartolassa. Oikea nimi olisi Yhdystien risteysalue, tai tulevaisuudessa Hartolan taajaman eritasoliittymän alue, kunhan eritasoliittymähanke toteutuu.

Lisäksi Hartolan kunta haluaa nostaa esille, että maakunnassa on tarvetta suurien yritystoimintojen mahdollistamiseen. Näissä tilanteissa tarkoitetaan jopa 100-200 hehtaarin alueita.

Suurille yrityshankkeille on usein keskeistä saada laajan tonttialueen lisäksi voimakasta sähkövoimaa. Uusissa yritysalueissa tulisi siis integroida maankäytön mahdollisuuksiin myös läheinen yhteys tehokkaisiin sähkövoimalinjoihin. Täten vt 4:n varrella olevat alueet ja erityisesti uusien eritasoliittymien ympärille muodostuvat luontevat solmukohtat ovat potentiaalisia alueita myös yritystoiminnalle.

Väestö ja asuminen

Kylät on kattavasti huomioitu kartta-aineistossa. Haasteena nykypäivänä on se, että kylärakenne on muuttunut ja nykyään kylätoimintaa saatetaan harjoittaa useamman perinteisen kylän alueella yhteistyössä ja tämä muodostaa oman, laajemman kyläkokonaisuuden. Kylien rooli on osaltaan murroksessa ja seuraavan maakuntakaavapäivitykseen onkin syytä aikanaan pohtia kylärakennetta ja sen merkitystä nykyistä enemmän.

Luonto ja virkistys sekä ympäristö ja luonnonvarat

Kuten selostusluonnoksessa todetaan, Hartolassa metsä- ja luontoalueiden osuus maapinta-alasta on yli 85 %. Tämä tuo mukanaan myös laajoja luonnonsuojelualueita sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita alueita. Nämä on kattavasti esitetty kartta-aineistossa.

Hartolan kunta vaatii, että Hirttesalon V-alueen rajausta tarkastellaan siten, että se kattaisi vain jyrkimmän rinneseudun, jotta rantarakentamisen mahdollisuudet lähialueella eivät kaventuisi.

Maakuntakaavan luonnoksessa on kattavasti huomioitu Tainionvirran melontareitit sekä Jääsjärven vesistöreitit. Pyöräilyreittejä on huomioitu osittain, mutta valtaosaa tieliikennelain mukaisesti merkittyä Vellamo-retkipyöräreitistöä ei luonnoksen kartta-aineistoissa huomioitu. Reitistö kulkee Hartolan ja Sysmän kuntien alueella.

Liikenne

Maakuntakaavassa on otettu huomioon vt 4 kehittämisen toimenpidesuunnitelman linjaukset ja eritasoliittymien sijaintipaikat. Olennaisimmat näistä ovat Hartolan taajaman eritasoliittymä sekä Metsäkosken ja Keskustien eteläisen liittymän yhdistävä eritasoliittymä, joiden sijainnin määrittely on kunnan elinvoiman näkökulmasta erittäin tärkeää.

Hartolan kunta on lisäksi esittänyt, että Pohjolan alueen tielinjaus mietitään uudestaan. Kunta on esittänyt uutta tielinjausta, joka mahdollistaisi tien laadullisen kehittämisen. Nykyinen kulkureitti vesistön ja kulttuurimaiseman välistä ei mahdollista tien kehittämistä ja aiheuttaa suuri haasteita muun muassa maatalouden toimintaedellytyksille alueella. Uuden tielinjauksen myötä nykyinen tiepohja jäisi rinnakkaistieksi.

Rinnakkaisteiden tarkempi sijoittuminen myös esimerkiksi Hartolan taajaman osalta on vielä tarkentumatta. Hartolan kunta edellyttää, että rinnakkaistieverkosto rikkoisi mahdollisimman vähän olemassa olevia yhtenäisiä peltoalueita.

Energia

Maakuntakaavan luonnoksessa on esitetty uuden 400 kV voimajohdon yhteystarve Lusi–Hartola, joka on myös tavoitteellista varautumista Harjulinja-voimajohtohankkeeseen.

Voimajohtolinjaukset ovat erittäin tärkeitä Hartolan ja maakunnan elinvoiman edistämiseksi ja tämä on otettava myös maakunnallisen edunvalvonnan yhdeksi kärkitavoitteeksi. Voimalinjan kulkureitti tarkentuu myöhemmin, mutta sen sijoittelussa on olennaista huomioida kunnan maankäytölliset tarpeet sekä itse voimalinjan vaatimat suojavyöhykkeet. Täten voimalinja ei voi mennä suoraan teollisuusalueen läpi.

Hartolassa 24.11.2025

Kunnanhallitus

Hartolan kunta
Kuninkaantie 16, 19600 Hartola
puh. (03) 843 20 (vaihe)
kunta@hartola.fi
Y-tunnus 0163734-5
www.hartola.fi